A. 1853. MAANDAG den 29. Augustus. N°. 103.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE en STADS-COURANT

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

[illegible] TE UTRECHT.

In te gaan den 29 Augustus 1853.

Fijn wit Tarwebrood	van 50 lood	21 Cts.
- - -	- 10 Cts.	24 lood.
Grof gebuild wit Tarwebrood	- 100 lood	31 Cts.
- - - -	- 50 —	15⁵ -
- - - -	- 5 Cts.	16 lood.
Gem. A Gebloemd rood Tarwebrood	- 100 lood	27 Cts.
- - - -	- 50 —	13⁵ -
- - - -	- 5 Cts.	19 lood.
- B. Ongebuild rood Tarwebrood	- 150 lood	29 Cts.
- - -	- 75 —	14⁵ -
- C. Roggebrood	- 150 —	19 -
- - -	- 100 —	12⁵ -
- - -	- 5 Cts.	42 lood.
- G. Grauwbrood	- 150 lood	14 Ct.

Aldus vastgesteld bij heeren BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad Utrecht, op heden den 27 Aug. 1853.

In kennisse van mij

H. G. BÖMER.

ITALIE.

[illegible]

De Paus is [illegible] weder lijdende. Dit lijden is zoo wel [illegible] als physisch. Van alle kanten ontvangt hij bedroevende berigten nopens de stemming der provincien. Die stemming heerscht ook hier; men heeft getracht den Paus met een brood te werpen, en gister avond heeft de politie [illegible] stand gevat, die [illegible] slag op [illegible]

(*[illegible]* van 25 *Aug.*)

— De heeren *[illegible]* en *Verhuell* zijn den 12. dezer van hier naar 'sHage vertrokken.

— Den 16 Aug. waren de landlieden en bergbewoners uit de omstreken op de markt te Arona bijeengekomen, om, [illegible], den uitvoer van granen naar [illegible]. De autoriteit nam spoedig maatregelen [illegible] te voorkomen.

— [illegible] berigten uit Napels, [illegible] het speciaal geregtshof [illegible] Onder anderen zijn de [illegible] en de geneesheer *S. Mollica*, [illegible] in de ijzers veroordeeld, als deel genomen hebbende aan de gebeurtenissen van 15 Mei 1848.

Het speciaal geregtshof van Calabrië heeft 12 personen ter dood veroordeeld, 2 tot gevangenis in de ijzers voor 30 jaren, 6 voor 25, en 1 voor 24 jaren.

TURIJN 23 Augustus.

[illegible] hebben eene bende roovers bij [illegible], terwijl zij in eene zaal eener herberg [illegible]. Twee brigadiers, die 't eerst [illegible], werden met pistoolschoten [illegible] duurde een uur, [illegible] de roovers werden gevat en naar Turijn [illegible].

— Te Genua hebben [illegible] gehad wegens den uitvoer van granen.

DUITSCHLAND.

WEENEN 25 Augustus.

De Russische staatsraad *v. Forton* is van [illegible] naar Servië vertrokken, om het bestuur aldaar verzekering te geven van de vredelievende bedoelingen van Rusland en Oostenrijk ten opzigte van dat land.

Servië kan dus geen hinderpaal opleveren tegen de geheele vereffening der bestaande verschillen met Rusland. De Porte heeft dan ook den 19 Aug. de voorstellen der mogendheden aangenomen.

— De zaken van Oostenrijksch Italië zijn thans geregeld. De belegeringstoestand is gewijzigd. Het bestuur wordt verdeeld in burgerlijk en militair; aan het hoofd van de eerste afdeeling staat graaf *Rechberg* en aan dat van de tweede de veldmaarschalk *Nobili*.

WEENEN 26 Augustus.

Oostenrijk telt thans in dienst 6 veldmaarschalken, 20 veldtuigmeesters en kavallerie generaals, 160 luit. veldmaarschalken, 122 generaalsmajoor; op disponibiliteit nog 30 veldtuigmeesters, 96 luitveldmaarschalken en 125 generaalsmajoor; de marine telt een schout bij nacht, 6 scheepskapiteins, 18 fregat-kapiteins en 9 korvetkapiteins. —

Op het groote kamp bij Ollmutz zal 42,000 man bijeenkomen; verschillende hoofdofficieren van bevriende mogendheden hebben uitnoodigingen bekomen, om de manoeuvres te komen bijwonen.

— Om Oostenrijk's [illegible] te vereeuwigen, worden alhier gedenkpenningen vervaardigd op den veldslag bij Novara, op de verdediging van de vesting Ofen en op den slag bij Temeswar. De Keizer zal die medailles aan de hoven ten geschenke zenden.

— De *Oest Corr.* bevat een artikel, waarin wordt gesproken over [illegible] om de meestmogelijke gelijkheid daar te stellen tusschen de bevolking der overige provincien met die van de Italiaansche gewesten. De Italianen mogen hunne nationaliteit lief hebben, eerbiedwaardig door geschiedenis en letterkunde, maar ook de Oostenrijksche nationaliteit moet in Italie worden aangekweekt. Daarom zal men de kennis der Duitsche taal in de Lombardische provincie trachten te vermeerderen, en daarentegen de kennis van de Italiaansche taal in de andere provincien meer verspreiden. Verder zal men niets nalaten, wat kan strekken, om de belangen der verschillende provincien te vereenzelvigen, en door den aanleg van spoorweglijnen, de verbetering der vaarten en de uitbreiding van gemeenschappelijke tolregten welvaart aan alle deelen des rijk te verzekeren.

26 *Aug.* 5 pCt. $94^{3}/_{8}$; Z. L. $108^{1}/_{2}$; bank 1397.

KEULEN 27 Augustus.

Bisschoppen van [illegible] hebben elk afzonderlijk de memorie van [illegible] aan de regering van hun land opgezonden. De bisschoppen voegen daarbij een geleidend schrijven, waarbij wordt verklaard, dat zij geene gunsten maar regt vragen. Zij protesteren bij voorbaat tegen elken maatregel, die regeringen verder tegen hun gezag zouden willen nemen.

FRANKRIJK.

PARIJS 25 Augustus.

Ofschoon geen enkel feit het regtvaardigt, blijven de fondsen gedrukt; eensdeels, naar men zegt, omdat de *Moniteur* voordurend zwijgt over de beslechting der moeijelijkheden in zake de Oostersche verwikkelingen, anderdeels, uit vrees voor de duurte der levensmiddelen, en de geldschaarschte, die men verwacht, ten gevolge van den aankoop van granen in den vreemde.

Het zwijgen van den *Moniteur* moge zonderling schijnen, er is geene reden om daaruit [illegible] gevolgtrekkingen te maken. En de duurte, [illegible] zo bestaat, [illegible] slechts voorbijgaand zullen wezen; te meer daar de oogst in Engeland en Ierland zeer overvloedig is, terwijl de middelen van gemeenschap tegenwoordig zoo veelvuldig en spoedig zijn, dat van alle zijden aanvoer zal komen, waar de oogst goed is.

Zeker is het dat er iets goeds uit deze tijdelijke krisis zal voortkomen. Iedereen toch wordt overtuigd van de onhoudbaarheid van het belastingstelsel, dat de in- en uitvoer van granen hier beheerscht; eene wijziging in den zin van den vrijen handel wordt nu zeer waarschijnlijk.

De fondsen zijn 3 pCt. [illegible]; 4½ pCt. 101,90 à 105,15; Bank. 2825 à 2819; $4^{1}/_{2}$ pCt. Belg. 99; Rom. $97^{1}/_{2}$; 5 pCt. Piem. 97,25; Sp. 3 pCt. 43; 3 pCt. [illegible] 55; 5 pCt. 91; 5 pCt. Oost. $97^{1}/_{2}$.

PARIJS 26 Augustus.

Het is weder de beurs, die heden de aandacht bijna alleen heeft getrokken. [illegible] waren de fondsen williger, omdat men stellig in den *Moniteur* de mededeeling verwachtte van de aanneming door Turkije van de schikkingsvoorstellen, terwijl van den anderen kant de berigten omtrent den prijs der levensmiddelen gunstiger waren. [illegible] dat de nota der 12 [illegible] vereffening, te Weenen opgesteld, [illegible] beteekenende wijzigingen, heeft aangenomen. Men zal de goedkeuring van die weinig beteekenende wijzigingen van den Keizer van Rusland afwachten.

— De circulaire van den minister omtrent de cellulaire gevangenissen is thans in zijn geheel bekend. Dat stelsel wordt niet afgekeurd, maar de regering ziet slechts de onmogelijkheid in, om de cellulaire gevangenissen daar te stellen. Terwijl gebrek aan geld die daarstelling verhinderde, bleven de gewone gevangenissen in [illegible]. De minister meent te regt, dat het in [illegible] van zaken beter is, de oude tuchthuizen [illegible] onkosten zoo goed mogelijk in te rigten, dan altijd te vergeefs op departementale cellulaire gevangenissen te blijven wachten.

— Het bijgeloof op het platte land is nog groot en moet alleen aan domheid worden toegeschreven. Een gerucht is slechts noodig, om de bijgeloovige landlieden tot dwaasheden te doen overslaan. Naauwelijks was het gerucht verspreid, dat de heilige maagd in een bouwvallig landhuis op den weg van Grasse naar Antibes was verschenen, of duizenden vrouwen en kinderen stroomden uit de omstreken derwaarts, om te bidden en [illegible] in een bus te storten, die bij het huis [illegible]. De sous-prefect van Grasse van die [illegible] derrigt, beval de politie van Cannes [illegible] sloopen en het geofferde geld aan [illegible] *van Mouans* te geven ten behoeve van [illegible] 25 Julij zijn zijne bevelen [illegible] dat het mirakuleuze huis niet [illegible], stroomen dagelijks nog honderden [illegible], om zich op de knieën te werpen [illegible] de komst der H. maagd af te wachten.

— 3 pCt. [illegible]; $4^{1}/_{2}$ pCt. 105 à 105,2[illegible] Bank [illegible]; $4^{1}/_{2}$ pCt. Belg. [illegible]; Rom. [illegible]; 5 pCt. Piem. 97,40; 3 pCt. Sp. [illegible]

BELGIE.

BRUSSEL 25 Augustus.

De feesten duren hier voort ter viering van het huwelijk van den hertog van *Braband*. Gisteren werd de groote cavalcade der handwerkers gehouden. Deze was kunsterijk; de meeste zegenkarren waren met geest ontworpen, en prachtig bewerkt. Ofschoon het nu en dan hard regende, zag men op alle punten, waar de aandrang wat groot was, onzen burgemeester te paard, om elke storing van den optogt te voorkomen. Onvermoeid in zijne zorgen, werd hij telkens luide door de bevolking toegejuicht.

Heden zijn alle corporatien op het paleis ontvangen, om het koninklijk gezin met het voltrokken huwelijk te complimenteren.

De feesten te dier gelegenheid gehouden zijn met een prachtig vuurwerk besloten.

— De Paus heeft, door zijnen nuntius *Gonella* alhier, aan den jongen *hertog van Braband*, ter gelegenheid van zijn huwelijk, een reliquie ten geschenke gegeven, bestaande uit een stukje hout der Kribbe van Jezus.

— Te Parijs is een boekske verschenen, dat wordt voorgegeven door een Belg geschreven te zijn. Het huwelijk van den hertog van *Braband* met eene Oostenrijksche aartshertogin wordt daarin afgekeurd, „omdat het Belgie meer verwijdert van Nederland, niettegenstaande de verwantschap van de aartshertogin aan het huis van Wurtenberg, — omdat het in de tegenwoordige omstandigheden een défi is voor „de Fransche regering, — omdat het twijfelachtig is, of het Belgie nader met het tolverbond zal vereenigen of met den Duitschen bondgenoot, die het sinds lang zocht, Pruissen." Het boekske noemt het huwelijk nog onstaatkundiger, dan de onstaatkundige omwenteling van 1830, die Belgie met der tijd ten prooi moet doen worden van eene groote mogendheid. — Dit werkje wordt hoogelijk hier afgekeurd.

— Voor het congres voor scheepvaart en meteorologie zijn thans hier bijeen voor de Ver. Staten luit. *Maurij*, voor Rusland kaptein *Gorkowenko*, voor Nederland luit. *Jansens*, voor Frankrijk de ingenieur *Delamarche*, voor Noorwegen luit. *Ihlen*, voor Zweden luit. *Pettersen*, voor Portugal prof. *Correa*, voor Belgie kaptein *Lahure* en de heer *Quetelet*. Deze laatste is benoemd tot voorzitter.

NEDERLAND.

UTRECHT 26 Augustus.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel, bevattende publicatie, verslag van zittingen van den Sted. Raad, van de 1e en 2e Kamer en de wet op het toezigt der kerkgenootschappen, zoo als die door de 2e Kamer is aangenomen.

— Om verkeerde oordeelvellingen te voorkomen omtrent de diligence-dienst, over welke in onze vorige klagten waren gedaan, vinden wij ons genoopt te berigten, dat die klagte geenzins betrof de dienst op Amersfoort van den heer *v. Nimwegen*, afrijdende in 't *Vergulde Poortje*.

— De levering en daarstelling van het 2e perceel betrekkelijk de te Groningen op te rigten gasfabrijk is toegekend aan de heeren *de Waal* en Comp., wonende te Utrecht.

— De *Maats. van Toonkunst* heeft besloten om te Rotterdam, voor het groote Zangerfeest van 1855 een geschikt gebouw te doen daarstellen, 't welk 62 ellen lang, 23 el breed, en in 't midden 19 ellen hoog zal zijn.

— Z. M. heeft, naar men verzekert, het beschermheerschap aangenomen van het *Metalen kruis*. Door het geheele land kunnen vormen zich afdeelingen.

— Tegen den 15. Sept. wordt H. K. H. de Koningin moeder van hare buitenlandsche reis te Soestdijk terug verwacht.

— Den generaal-majoor [illegible] *Geous* is van wege onze regering de inspektie van het Hanoversche contingent opgedragen.

— Met de 1. Sept. zijn tot adelborsten bij de Koninklijke Akademie voor de zee- en landmagt te Breda benoemd *S. Kraijenhoff* en *H. S. van Walree*.

— Ten behoeve van de noodlijdenden in de Molukko's is bij het departement van Kolonien ontvangen *f* [illegible].

— Een Londensch dagblad vestigt de aandacht op de volgende merkwaardige zinsnede, betrekkelijk het Huis van Oranje, in een onlangs uitgegeven werk van den heer *M'Culloch* voorkomende: „De oudheid der Huizen van Bourbon, Habsburg en Brunswijk staat welligt gelijk met die van het Huis van Oranje, en zij overtreffen dit verre in de uitgebreidheid van hun gebied, maar in ieder ander opzigt staan zij daar beneden. Daarin, dat zij de voornaamste werktuigen geweest zijn, om Holland van het despotismus van Spanje en Engeland van de tiranny der *Stuarts* te bevrijden, ligt de voornaamste onderscheiding der Prinsen uit het Huis van Oranje, en zulks schenkt hun meer waren roem, dan zij door de uitgebreidste veroveringen zouden verworven hebben. Geene enkele Familie bestaat er aan welke de beschaafde wereld zoo groote verpligting heeft."

— De minist. van binnenl. zaken heeft doen bekend maken, dat de wethouders, die in 1853 als raadsleden hebben moeten aftreden, ook als wethouders, wanneer zij als raadsleden herkozen zijn, moeten herkozen worden, kunnende zij anders geen zitting nemen in het Collegie van burg. en wethouders.

— Den 25. dezer hield men te Leeuwarden de tweede algem. vergadering der vereeniging tot bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid in Nederland, onder voorzitterschap van den heer *O. Verhagen van Goes*. Z. M. heeft het beschermheerschap over deze vereeniging aangenomen.

— Wij vernemen, dat het gemeentebestuur van Appeltern in Gelderland het pensioen van den voor ruim 20 jaren gepensioneerden onderwijzer te Alphen, oud 88 jaren, sedert 1 Januarij jl. heeft ingetrokken. Het pensioen bedroeg uit de gemeentekas *f* 50. De grijsaard heeft zich over die zaak beklaagd bij Gedeputeerde Staten van Gelderland en bij den minister van binnenl. zaken; doch hoewel beiden het gemeentebestuur hebben aangespoord om dit besluit in te trekken, zoo heeft evenwel het bestuur volhard bij het eens genomen besluit. — Men lette wel, dat de oude onderwijzer Protestant, het meerendeel van den raad van Appeltern R. Kath. is.

— Het hevige onweder van Dingsdag ll. heeft ook in Groningen eenige verwoesting aangerigt. Te Eexta is de bliksem in eene woning geslagen, doch heeft geene andere schade aangerigt dan het verbrijzelen van 30 à 40 glasruiten. — Te Lula is een man, *Klaas Akkerman*, oud 27 jaren, die bezig was met veldarbeid, door den bliksem doodgeslagen. Ook te Kalkwijk heeft de bliksem een arbeider *Klaas G. Bik* getroffen met hetzelfde noodlottige gevolg.

— Het Fransche blad *la Patrie* berigt, dat de generaal majoor *de Stuers*, aide de camp van onzen Koning, en de majoor van de Nederl. infanterie *Kock* te Parijs zijn aangekomen, om den Keizer te complimenteren. Zij zullen de groote manoeuvres in de kamp van Satory en Helfaut bijwonen.

De 1e luit. der artillerie *Steenberghe*, ook in Nederl. dienst, is te Parijs aangekomen, om het artilleriestelsel, door den Keizer ontworpen, nader te onderzoeken.

— De Fransche bladen deelen de lijst mede van de leden van het korps diplomatique, die deel hebben genomen aan de plegtigheid van het voltrekken van het huwelijk van den hertog *van Braband*. Opmerkelijk is het, dat alleen de Fransche gezant afwezig is geweest.

— De 8 schoone paarden van prins *Hendrik*, waarmede Z. K. H. met zijne jeugdige gemalin den intogt in de hoofdstad van het groothertogdom Luxemburg zou doen, waren op de grenzen te Weis Wampach gestald, om 's prinsen komst te verbeiden. Door de onvoorzigtigheid van een der knechts is de stal echter in brand geraakt, met dat gevolg dat 6 der paarden zijn verbrand en de twee overige door verwonding onbruikbaar zijn geworden.

— Men schrijft uit Luxemburg, van den 20, dat HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik* der Nederlanden, donderdag ll. hunnen plegtigen intogt binnen die stad hebben gedaan. Te 2 ure namiddags verkondigde het gebulder van het geschut der vesting en het gelui der klokken de nadering van HH. KK. HH., welke kort daarop aankwamen, van af Walferdange door eene eerewacht vergezeld.

HH. KK. HH. waren gezeten in een rijtuig, met vier paarden bespannen, geleid door Jockeys in witte liverei en met een ruiter op de bok. De ontvangst langs den geheelen weg en in de stad getuigde van de blijde stemming der ingezetenen. Des avonds werd aan HH. KK. HH. eene serenade gebragt, en reden zij vervolgens door de prachtig verlichte straten. Overal, waar zij voorbij kwamen, vonden zij eene bevolking, gelukkig hare Vorsten te bezitten en hun hare gehechtheid te betuigen. — Te 10 uur zijn HH. KK. HH. naar Walferdange teruggekeerd.

— Er bevindt zich thans, eene voor het bloote oog zigtbare komeet aan den hemel. Des avonds omstreeks $8\frac{1}{2}$ uur is zij te vinden in het N. W. ten W. aan den horizon, ter hoogte van ongeveer 10°, een weinig noordelijk bezijden de rigting van de sterren β van den kleinen en ε van den grooten beer. Zij is met haar kleinen staart voor het ongewapende oog, maar duidelijker door eenen, al is het maar kleine kijker, zigtbaar.

— Eene stad, die eerst voor 4 à 5 jaren, op eene kortlings nog onbekende en slecht bevolkte kust, gebouwd werd, en thans in grootte de derde der zeehavens van de Vereenigde Staten is geworden, behoort zeker tot eene der wonderen van onzen tijd. Het is San Francisco in Californie. In het 1e half jaar van 1853 zijn aldaar binnengeloopen 561 schepen, waarvan 330 Amerikaansche en 231 Europesche.

— Op de tentoonstelling te New-York bevindt zich een koffer, 't welk een geheel huis voor één persoon in zich bevat, met een sopha, een bed en een regenmantel. Alles is van gom-elasticum vervaardigd. Het huis heeft 4 wanden en een dak, en wordt met 4 staven opgerigt. De sopha en het bed worden met een blaasbalk opgeblazen, welke zich ook in het koffer bevindt. De regenmantel kan in eene boot worden veranderd, waarmede een persoon eene rivier kan overkomen.

— Als naar gewoonte hebben wij de *Mercurio* van Valparaiso ontvangen, die het beknopte verslag van den toestand van de Zuid-Amerikaansche republieken gedurende de jongste veertien dagen. Dit nommer is van den 31 Mei ll. Hoewel er reeds eene lange reeks van jaren verloopen is, sedert deze staten als vrij en onafhankelijk van Spanje bestaan, zoo genoot nog geen derzelve eene bestendige rust en vrede. Slechts die streken van Spaansch-Amerika, welke in de V. Staten van N. Amerika zijn ingelijfd, kunnen op dit geluk bogen, als Florida, Texas, N. Mexiko en Californië.

In Chili, zoo als in zoo vele andere staten, bestaan er twee partijen de behoudende partij en die van den vooruitgang of de liberalen.

De liberale partij heeft in Chili in het vorige jaar eene nederlaag geleden, en de tegenwoordige president der republiek *Montt* is met dictatoriale magt bekleed, ten einde de heerschappij der conservativen in stand te houden. Dit is ook gelukt door dezelfde middelen, die de keizer van Oostenrijk bezigt om zijn gezag in Italië en Hongarije te handhaven.

Den 1 Junij moest de opening der Kamers plaats hebben. De *Mercurio* hoopt dat bij deze gelegenheid de president zich van zijne buitengewone magt zal ontdoen en tevens eene amnestie zal verleenen, ten einde de overwonnen partij de gelegenheid te bezorgen om gebruik te maken van de algemeene ontevredenheid, die in het land heerscht en zoodoende de rust en vrede stoort.

De oorlog tusschen Peru en Bolivia is op het punt van uit te barsten. De Peruanen zeggen: Wij voeren niet den oorlog met de Bolivianen, om deze ongelukkige natie uit te roeijen; wij gevoelen voor hen eene broederlijke liefde want wij zijn aan hen verbonden door de banden des bloeds, maar wij voeren den oorlog tegen den president *Belzu*, en zijne handlangers, die wij door regtschapene en vaderlandslievende mannen zullen doen vervangen.

Deze schoonschijnende woorden der Peruaansche gezagvoerders doen ons denken aan die onzer Fransche broeders van 1795. De Franschen uit dien tijd volgens hun zeggen, voerden niet den oorlog tegen de Bataafsche broeders, maar zochten hen te verlossen van het slaafsche juk.

Ecuador genoot binnenlandschen vrede. De zetel van het bestuur, die tijdelijk te Guayaquil was geweest, stond naar Quito verlegd te worden.

De rust in Venezuela is gestoord door militaire hoofden, die geen ander doel hebben dan om die republiek te verbrokkelen, en zich zelven als presidenten van kleine republieken op te werpen.

In het oosten van Venezuela hebben de provincies Cumana, Margarita, Barcelona en Maturin zich van het

centrale gouvernement los gerukt, onder voorwendsel van een federatief gouvernement daar te stellen, doch inderdaad om zich geheel onafhankelijk te maken. De onruststookers doen niet alleen schade aan hun eigen land, maar ook aan de schuldeischers buitenslands. De kooplieden op de Antilles, enz. hebben in de oproerige provincien uitstaande schulden, die thans niet afbetaald zullen kunnen worden, ook zullen de renten der nationale schuld niet kunnen worden betaald.

De hoofdstad Caracas, La Guayra, enz. bleven het gouvernement getrouw, en generaal *Marino*, die tegen de hoofdstad optrok is bij Valencia geslagen geworden; hij is gewond en gevangen genomen. Het is te hopen dat het gezag van het tegenwoordige gouvernement insgelijks in het oosten zal hersteld worden; ook N. Grenada en Ecuador hebben belang bij het behoud van de onafhankbaarheid van Venezuela, en mogelijk verleent N. Grenada wel eenigen bijstand aan zijn nabuur.

— De vijandelijkheden tusschen Peru en Bolivia zijn begonnen, omdat 600 paarden, die voor Peru bestemd waren, in Bolivia zijn buit gemaakt. Peru verklaarde daarop eene Boliviasche bark, in de haven liggende, voor goeden prijs, en lag eene belasting van 40 pCt. op de invoerende goederen uit Bolivia. De regering van deze republiek liet geldstukken slaan, om die belasting te betalen, welke, zoo men beweert, niet wigtig waren. Peru beantwoordde deze trouweloosheid door de stad Cobija in bezit te nemen, waardoor de verbindtenis tusschen Bolivia en de Stille Zuidzee is afgesneden, daar Cobija de eenigste haven van Bolivia is Deze bemagtiging geschiedde met 200 man. De oorlog is tusschen beide landen dus verklaard.

UTRECHT 28 Augustus.

Het tijdstip nadert met rassche schreden, waarop onze beminde Koning WILLEM III Utrechtsch grijze vest voor het eerst met een bezoek zal vereeren, en waarop ieder ingezetene dier stad in de gelegenheid zal gesteld zijn aan een lang gekoesterden wensch te kunnen voldoen, om een gering blijk te geven van zijne verknochtheid aan het Huis van Oranje.

Wij twijfelen niet of Utrecht zal weder even als altijd toonen dat het in het toebrengen van hulde aan den dierbaren Vorst niet achterstaat bij het geen door hoogstdezelve en andere steden als ook in de hoofdstad des Rijks is ondervonden.

Wij vernemen dan ook met genoegen dat reeds eene Commissie is zamengesteld tot regeling der feestviering, welke alle krachten inspant ten einde het feest den noodigen luister bij te zetten.

Onder de festiviteiten is mede gerangschikt eene algemeene illuminatie en het is betrekkelijk deze dat wij ons den taak hebben opgelegd om door middel van dit blad het geëerde publiek eene inlichting te geven.

Vooreerst zal het wenschelijk zijn dat over het algemeen niet die éénheid in de illuminatie wordt aangetroffen, welke plaats vond bij de laatste feestviering der Utrechtsche hoogeschool. Mogt destijds die eenheid of gelijkheid voor den gehoudenen optogt verkieselijk geacht worden als illuminatie, op zich zelve voldeed zij niet, en dat meer variatie oneindig beter aan het oogmerk zal voldoen, zal door iedere onpartijdige geredelijk worden toegestemd.

Dan ook heeft de ondervinding geleerd dat er hemelsbreed onderscheid bestaat in de verlichting zelve; terwijl men bij een gedeelte daarvan fiks en helder licht aantreft, vindt men tevens hier en daar ellendig licht, verzeld van ondragelijken stank en walm, welke voorwerpen besmet niet alleen in de onmiddelijke nabijheid der lampions, maar ook die, welke op eenigen afstand aanwezig zijn.

De redenen daarvan zijn gelegen dat er bij eene besteding uit de hand alligt op eene kleinigheid gezien wordt en de verlichting gegund wordt aan den minst inschrijvende zonder dat daarbij gelet wordt op de kwaliteit der te leveren lampions.

De aannemingsprijs is in die gevallen meestal ver beneden die waarvoor goed licht kan geleverd worden en noodzaakt den aannemer zijne toevlugt te moeten nemen tot het leveren van lampions gevuld met slecht onbruikbaar vet dat niet veel meer dan voor wagensmeer geschikt is, die hij van elders doet ontbieden, waarbij het hem tevens onverschillig is of dezelve al of niet branden. Ook anderen roeren water onder het vet en deze, men weet het, kunnen niet branden en het vet wordt in zijn geheel na den afloop der illuminatie terug gevonden.

Het vet kan en moet *wit* zijn, moet geen walm van zich geven, waardoor de glazen zwart worden, eene dunne pit moet genoegzaam zijn tot bekoming van helder licht. Eene dikke pit wordt gebezigd om krachteloos vet, hetwelk vol koolstof is, eenigsins te gemoet te komen, waardoor het vet dadelijk als gaswalm vervliegt en deze zijn het, welke, zoo als wij vroeger aanmerkten, eenen ondragelijken stank veroorsaken en de voorwerpen besmetten.

Wij achten ons daarom verpligt de commissiën, welke zich zullen vormen van de verschillende vereenigingen, enz. aan te raden om de lampions, tot de verlichting benoodigd, te doen leveren door soliede leveranciers, van wien men met grond verwachten kan, dat zij om geen klein winstbejag hun goeden naam zullen in de waagschaal stellen. (*Ingezonden*).

Aan de Redactie der Utrechtsche Courant!

Onze stadgenooten verheugen zich in de aanstaande komst van hunnen Koning en bereiden Z. M. eene luisterijke ontvangst. Regt zoo! Want alleen zij die het met Oranje wel meenen, meenen het wel met ons land. En de Koning heeft in zijn hart laten lezen: de band van beiden moet onverbrekelijk zijn.

Daarom moet 's Vorsten bezoek niet enkel schitterend wezen; het zij onvergetelijk! Wij wenschen vurig dat er een gedenkteeken van oprijze, dat overal, waar Nederland bekend is of nog heerscht, getuigenis geve dat de Koning naar het hart van zijn volk gesproken heeft. Utrecht, de stad der Unie, late de gelegenheid om het op te rigten niet voorbij gaan en sta eene zeldzame eer niet aan anderen af!

Weinige dagen nog en het zal twee eeuwen geleden zijn dat de vlag van Nederland, onder anderen om eenen *Cromwell* te gelieven, de kleur verkreeg die haar vreemd was en waardoor zij ophield nationaal te zijn. Het is waar, die nieuwe vlag heeft ook hare eer gehad, maar zij werd bij haar ontstaan reeds vernederd en zag Nederland van jaar tot jaar magteloozer en onbeduidender worden. Genoeg, het rood heeft de oranjekleur uit de vlag der natie verdrongen; het protest onzer roemrijke zeemagt, aanstonds daartegen gedaan, was hier en daar slechts bij overlevering bekend toen een achtingwaardig geleerde het vóór twintig jaar ter algemeene kennis bragt (*), en nu kunnen wij ook niet langer achter onze onwetenheid schuilen, zonder de wetenschap te versmaden en op onkunde trotsch te zijn.

Oranje, blanche, bleu: Oranje, wit en blaauw waren de kleuren die onze vaderen in den bangen strijd met Spanje van Oranjes Wapenschild ontleenden, zij waren de kleuren van eenen Prins, die langen tijd (het kan in waarheid gezegd worden) de eenige bezitting was, die zij in de wereld hadden. En de prinsevlag, in spijt van haar latere en vreemde kleur nog in onze eeuw zoo genoemd „ontstond — „zegt de *Jonge* — in de eerste dagen des opstands tegen „Spanje; zij woei welhaast van alle schepen, die 's Prinsen „zijde hielden; met haar werden Bossu, Sansio d' Avila „en Romero overwonnen; door haar werd Leyden ontzet." Wij voegen er bij: die vlag overwinterde op het barre Nova Zembla en vestigde zich in het paradijs der Oost-Indien; zij werd gezien aan Afrika's zuidelijksten hoek, en in het noorden, midden en zuiden van de nieuwe werelddeelen verkondigde zij Neêrlands grootheid. — Zulk een roem heeft de veranderde vlag nooit gekend.

Het is dan onmogelijk geworden om voortaan (zooals men het wel eens noemde) het Oranje met de Nederlandsche kleuren zamen te strengelen; want die Nederlandsche kleuren zijn de kleuren van Oranje. Ook hier is Oranje en Nederland één. Men huldige dan niet langer eene onwaarheid, die, nu zij als zoodanig bekend is, wansmaak wordt.

De Raad der Admiraliteit van Zeeland gaf den 26 November 1587 bevel om een aantal vlaggen van zekere soort van doek te doen maken, *van de couleuren Oraenge, blanche en de bleu, in dry velden, om deselve vlaggen te gebruycken op de schepen van oorloge*. (†)

Onze medeburgers en — het zij met eerbied gezegd — onze regeerders kunnen dan nu niet langer de vreemde kleur gebruiken. *Onze vlag is Oranje, wit en blaauw.*

Utrecht, Augustus 1853. (*Ingezonden.*)

(*) Mr. *J. C. de Jonge*. Over den oorsprong der Nederlandsche vlag.

(†) L. l. blz. 15.

DEN HELDER 24 Augustus.

Te Texel uitgezeild, Gelderland, kapt. *r. Oosteroom*, van Batavia.

Binnengekomen Margaretha en Maria, kapt. *v. Ketwich*, van Nickerie, Caspar de Robles, kapt. *Parma*, van Suriname, Susanna Christina, kapt. *Stolte*, van Banjoewangie, Elize, kapt. *Visser*, van Suriname, en Plancius, kapt. *Rotgans*, van Batavia.

Bij den BURGERLIJKEN STAND te *UTRECHT* zijn van den 21 tot den 28 Aug. 1853

ingeschreven: ondertrouwd Geene; — gehuwd 6 paren; — geborenen 34, als 18 j. en 16 m.; — overledenen 29, als 18 van het m. en 11 van het v. geslacht, waaronder geene levenloos aangegevene.

Bij den BURGERL. STAND te *AMERSFOORT* zijn van den 21 tot en met den 28 Aug. 1853

ingeschreven: Ondertrouwd 2 paren. — Gehuwd 6 paren. *Geboren*: 5 kinderen, zijnde 3 jongens en 2 meisjes. *Overleden*: 4 personen 1 van het mannelijk en 3 van het vrouwelijk geslacht. Levenloos aangegeven 1 kind van het mannelijk en 1 van het vrouwelijk geslacht.

GEVEILD den 27 AUGUSTUS 1853.

Het aanzienlijk Landgoed, genaamd *Zandbergen*, met Overplaats, Bosch en eene Hofstede, te zamen groot ruim 150 bunders, onder de gemeente Zeist, aan de straatwegen tusschen Utrecht en Amersfoort. *f* 85,000. *Opgehouden*. Een Huis, binnen Utrecht, oz. van de korte Viesteeg, C. no. 199. *J. Ohl. f* 2500. Vier Woningen te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, wz. van de Kruisgasthuissteeg, I. no. 152 en 155. *F. van der Wolk. f* 1675.

ADVERTENTIËN.

(3007) *** **De Commissie van Landbouw** in de Provincie Utrecht maakt bij deze bekend, dat aan de navolgende Eigenaren der in 1851 gekozene Premie-Merriën de hun aankomende Premiën zijn toegekend, nadat zij de bedoelde Merriën en de daarvan gevallen Veulens, met de vereischte bewijsstukken, op den 30 Julij jl. aan de Commissie hebben vertoond, te weten:

Aan J. VAN WIJK, te *Bunnik*, en D. VAN ZIJTVELD, te *Maartensdijk*, ieder de Premie van *f* 75.—

Aan J. BOS, te *IJsselstein*, en J. OSKAM, te *Jutphaas*, ieder de Premie van *f* 50.—

De beide Premiën van *f* 25.— zijn ditmaal, bij gemis der vereischte Merriën, niet kunnen toegewezen worden.

Namens de Commissie voornoemd
J. J. DE GEER, *Secretaris*.

(3008) *** Op Zaturdag 3 September [illegible] zullen te Utrecht publiek worden geveild, ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. R. [illegible]:

I. Een HUIS met Erf, Grond en Tuin, staande in de Ridderschapstraat te Utrecht, wijk H, n°. 729, hebbende beneden twee Kamers, Keuken, Plaats, Tuin en bekluisden Kelder; boven eene Voorkamer en Kabinetje; te aanvaarden 1 November e. k.

II. Een HUIS met Erf en Grond in de lange Viesteeg, wijk C, n°. 181, hebbende beneden twee Kamertjes aan de straat, Achterkamer, Keuken en Plaats, droogen bekluisden Kelder, een Bovenhuis met afzonderlijken toegang, waarop Voorkamer, Kabinetje en Achterkamer, Zolders, enz. — Verhuurd tot 1 November 1854 voor *f* 200.

III. Een zeer goed onderhouden WINKELHUIS met erf en grond, van ouds *„de Roode Koe"* waarin [illegible] wordt gedaan, buiten de Waard over de Biesenbrug wijk M. n°. 98; bestaande uit een [illegible] Voorhuis en Kantoortje, Binnenkamer en Achterkamer, Keuken, Plaats, Loods en Bleekveld, Boven: twee Kamers, Zolders, enz. Tot dit perceel behoort het regt van uitgang op den [illegible]

(3005) *** Ten gevolge van verandering [illegible] van woonplaats en bijzondere omstandigheden, is men voornemens, op *Zaturdag* den 17 *September* 1853, des avonds te 7 ure, ten huize van BUWALDA, op de [illegible] te Hilversum, ten overstaan van den Notaris A. PERK,

PUBLIEK TE VERKOOPEN:

Eene BIERBROUWERIJ en MOUTERIJ, te Hilversum, in de Langestraat, in volle werking zijnde en wel [illegible] in deze Gemeente van 5500 zielen [illegible] de eenige bestaande, met ruime Kelders, Schuur, Stalling voor twee Paarden, en alle daarbij behoorende vaste en losse Gereedschappen, benevens de Woonhuizinge, uit zes Boven en Beneden Kamers, Keuken, Kelders, Zolder, enz.

Alles in te aanvaarden met 1 *November* 1853 en te bezigtigen des *Maandags* en *Dingsdags* van elke Week, van 's middags 12 tot 's namiddags 3 uur, alsmede op den dag voor of van de Veiling.

Nadere informatiën zijn op franco aanvragen te bekomen bij den Notaris PERK, ten wiens Kantore de Conditiën acht dagen voor de Veiling zullen ter inzage liggen. Ten opzigte van den tijd van betaling der Koopspenningen zal alle facilitait worden [illegible]

(3006) [illegible] Men zal op Zaterdag, den 24 September 1853, des namiddags ten één ure [illegible] in het Lokaal van Verkoopingen, te U[illegible] St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Eene kapitale [illegible] genaamd het **Wellhuis**, bestaande in [illegible] met Achterhuis, Schuur, Wagen[illegible] Hooi- en Boomgaard, Wei-, Hooi- en B[illegible] groot 21 bunders, 78 roeden, 35 ellen, [illegible] gelegen onder de gemeente Achttienhoven, [illegible] kadaster sectie B. Nos. 516 tot en [illegible]

[illegible] allerbest WEI- en HOOILAND, groot [illegible] roeden, 10 ellen, mede gelegen onder de gemeente Achttienhoven, aan den Gageldijk, kadaster sectie B. Nos. 470 tot en met 477.

De beide voorschreven percelen zullen te zamen in éénen koop worden geveild en verkocht, en zijn, met uitzondering van omstreeks 6 bunders Boschland, behoorende tot het perceel no. 1, te zamen verhuurd tot 1 Januarij en 1 Mei 1859, om *f* 450 's jaars.

Breeder bij billetten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris BORRET te Utrecht.

TE HUUR

(3009) *** eene Kapitale HEERENHUIZINGE, met TUIN, even Buiten de Waardbarrière, voor de de som van *f* 300. Adres franco onder Lett. A. bij den Boekhandelaar A. F. BLANCHE & Comp te Utrecht.

TE HUUR

(3010) *** 2 à 3 net gemeubeleerde of ongemeubeleerde beneden KAMERS en Suite, op een der beste standen dezer stad. Adres brieven *franco*, Letter M. aan het bureau dezer Courant.

(3011) *** Wordt *TE HUUR* gevraagd om met p°. November, e. k. te aanvaarden in of zeer nabij de Stad Utrecht: een logeabel HEERENHUIS en TUIN, voorzien van zeven of acht ruime Kamers, Kelder, Keuken, enz., tegen een huurprijs van p. m. *f* 300 's jaars, naar gelang der Inrigting en Stand. Hierop reflecterende worden verzocht zich te adresseren met franco Brieven onder Lett. R. bij den Boekhandelaar A. F. BLANCHE & Comp te Utrecht.

(3012) *** Namens het Bestuur van het Waterschap van Heijkop, genaamd de *Lange Vliet*, wordt bekend gemaakt, dat wegens de daarin te maken werken voor den Rhijn Spoorweg, de watering *de Lange Vliet*, nabij de Spoorbaan, **nog** gesloten zal zijn voor de Scheepvaart tot den 3. *September* e. k.

(3013) *** Bij de ondergeteekende zijn te verkrijgen: FRANJE, KWASTEN en KOORDEN voor [illegible]

M. J. C. HAM. [illegible]

(3014) *** Onderwijs in de FRANSCHE en HOOGDUITSCHE talen door een geëxamineerd onderwijzer, die de eerste dezer talen buiten 's lands beoefend heeft; à 45 ct per week de 3 lessen. Adres A. GRIJSEELS en Comp., Stadhuisbrug.

(3015) *** Door 3 mijner Patienten aangezocht, kan ik niet nalaten, de aanwending bij hen door den Hr. OUDSCHANS van zijne nieuwe **Methode van Gutta-Percha** te vermelden; de doelmatige, geenszins pijnlijke en aan het doel beantwoordende aanwending strekt ten bewijze hem aan het publiek voor deze behandeling bijzonder te kunnen aanbevelen.

A. SEIGNETTE,
Chirurgijn.

ILLUMINEER-GLAZEN

(3016) *** eene aanzienlijke partij voorhanden. J. J. HARTE. Utrecht, Oudegracht *Bezemburg*.

HET KAMP BIJ ZEIJST.

(3017) *** In het eerstvolgend Nommer van het Maandwerk **het Leeskabinet** komt een Artikel over op genoemd Kamp voor, geïllustreerd met eene groote UITSLAANDE PLAAT, het Kamp en alle bijzonderheden [illegible] voorstellende.

Gemeld Nommer bevat voorts, onder meer andere Stukken, ook de GESCHIEDENIS VAN [illegible] DEVELD door *THINEUS*, Schrijver van [illegible] DORP, enz.

Verwacht in de volgende Nommers van het *Leeskabinet*, [illegible] *THINEUS*, eene reeks van belangrijke Tafereelen, onze KOLONIËN VAN WELDADIGHEID betreffende, geheel in den trant van [illegible]*STVELD'S* PASTORIJ VAN MASTLAND.

(3018) [illegible] H. C. SCHETSBERG, te [illegible] en uitgegeven:

I. [illegible] **Handgevingen** aan Studerende [illegible] ook aan anderen van den Beschaafden [illegible] door S. CROMMELIN, *rustend Leeraar te Leeuwarden* en Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw. *Tweede druk* 1852. *f* 0,60.

II. **Waarschuwing** tegen het misbruiken van den naam van God, door *denzelfden. Zevende druk. f* 0.15.

III. **Hartelijke Opwekking** tot het ijverig streven naar reinheid van hart en wandel, uit het Hoogduitsch, vrij vertaald *door denzelfden. Vijfde druk. f* 0,25.

(3019) *** Door den *Boekhand.* C. SIELEVELT te *Utrecht* is uitgegeven en *alom* verkrijgbaar gesteld:

WAT IS EEN PAUS
EN
WIE IS DE PAUS.

Beknoptelijk uit de *Geschiedenis* bijeengebragt door B[illegible]
Prijs 50 C[illegible]

(3020) *** Bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, is uitgekomen:

EEN DRENTSCH
GEMEENTE-ASSESSOR
MET ZIJNE
TWEE NEVEN
OP REIS NAAR
AMSTERDAM,
in 't voorjaar van 1849.

TWEE DEELEN gr. 8vo., met Platen. Prijs *f* 5,50.

Prijzen van [illegible] Utrechtsche Markt, 27. Aug. 1853.

Tarwe van *f* 12,75 tot *f* 13,75. *Nieuwe Tarwe* van *f* 11,75 tot *f* 12,75. *Rogge* van *f* 8,50 tot *f* 9,00. *Garst* van *f* 5,60 tot *f* 6,30. *Boekweit* van *f* 7,80 tot *f* 8,25. *Haver* van *f* 3,30 tot *f* 4,60. *Boter* van *f* 0,90 tot *f* 1,00 het pond. *Kaas* van *f* 30,00 tot *f* 60,00 de 100 ponden. *Aardappelen* van *f* 2,40 tot *f* 3,10 de mudde. *Rundvl.* van 60 tot 65 c. *Kalfsvl.* van 65 tot 70 c. *Schapen- of Lamsvl.* van 45 tot 50 c. *Varkensvl.* van 55 tot 60 c. het pond.

WAARNEMINGEN, [illegible] Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Aug.	Uren	Wind-rigting.	kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev.	Aanmerkingen.
				mm					
25	8	nno.	0	756,26	68,0		0.57	0.8	Zwaar bewolkt.
	2	no.	1	57,40	66,7	— 0.5	56	1.1	Id.
	10	zzw.	0	55,74	57,9		94	0	[illegible]
26	8	z.	3	51,12	66,0		78	0.9	Bewolkt.
	2	zw.	4	49,02	70,9	+ 1.2	60	0	Id.
	10	zzw.	2	47,71	57,8		80	4.1	Bijna helder. (*)
27	8	zzw.	6	46,60	58,8		89	0.8	Zwaar bewolkt.
	2	zw.	6	49,07	61,0	— 4.5	89	3.2	Id.
	10	zw.	4	51,50	55,6		85	2.4	Helder.

(*) Van 4½—5 ure onweêr met regen en wind.
In No. 102 kolom gevallen regen den 25. Aug. 2 ure [illegible] 29.8.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 27 Aug. 1853.

OMSCHRIJVING.			volgens de Senst. [illegible] des Obligatie-[illegible]	
			[illegible]	geld.
NEDERLAND.				
Werkel. Schuld. . . .	2½	pCt.	[illegible]	[illegible]
dito dito	3		[illegible]	95¹¹⁄₁₆ . 95⅝
dito dito	[illegible]		[illegible]	
Amortisatie Syndicaat [illegible]			[illegible]	
Handel-Maatschappij [illegible]		"	130	
Aand. [illegible]	[illegible]	"	104½	
RUSLAND.				
[illegible]	5	pCt.	109½	
[illegible] 1839	5	"	106¾	106⅞
[illegible] bij *Stieglitz*	4	"	[illegible]	
[illegible] Adm. te Londen	4½	"	100[illegible]	
POLEN.				
Obligatiën	4	pCt.	87	
SPANJE.				
Obligatiën	1	"	[illegible]	23[illegible]
Binnenl. Schuld	3	"	43[illegible]	[illegible]
Amortisable			5[illegible]	
Bewijzen Coupons			[illegible]	
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metalliek	5	pCt.	[illegible]	
dito dito N.	5		[illegible]	
dito dito La B.	5		[illegible]	
dito dito	2½	"	[illegible]	
BELGIE.				
Certific. bij *Rotschild* [illegible]			[illegible]	
AMERIKA.				
Para Geldleening 18[illegible]			[illegible]	
Grenada, Oblig. . . [illegible]			22¼	
(Mexico, Obl. [illegible]			25¾	25[illegible]

[illegible] L. E. BOSCH [illegible] Comp.

BIJVOEGSEL VAN DE UTRECHTSCHE COURANT VAN MAANDAG 29 AUGUSTUS 1853.

KENNISGEVING.

De Burgemeester en Wethouders der Stad Utrecht doen te weten, dat door den Raad dier Gemeente in zijne vergadering van 28 Julij 1853 is vastgesteld de volgende

VERORDENING, *houdende voorschriften ter voorkoming der gevaren van hondsdolheid.*

Art. 1. Het is verboden, op zoodanige tijden als door Burgemeester en Wethouders zal worden bepaald, op de straten, wegen of openbare plaatsen binnen de grenzen dezer Gemeente honden te laten loopen, anders dan aan lijnen vastgehouden of voorzien van een muilkorf, uit ijzer of koper vervaardigd, volkomen overeenkomende met het model, dat daarvan op het bureau van politie te bezigtigen is, en tevens voldoende en geschikt voor den hond, die er mede wordt voorzien.

Van het verbod, bij dit art. vermeld, zijn uitgezonderd herdershonden, wanneer zij met den herder bij eene kudde schapen, alsmede jagthonden, wanneer zij met den jager sich in het veld bevinden.

Art. 2. Indien het gevaar van hondsdolheid dit noodzakelijk doet achten, zullen Burgemeester en Wethouders tijdelijk het voorschrift omtrent de muilkorven ook toepasselijk kunnen maken op honden, welke aan lijnen worden vastgehouden.

Art. 3. Geen honden mogen worden vastgemaakt aan stoepen, hekken, leuningen of deuren van huizen, aan leuningen van bruggen, aan boomen, palen of andere voorwerpen op straten, wegen of openbare plaatsen.

Art. 4. Honden in gebouwen, inrigtingen of op andere afgesloten plaatsen, voor het publiek toegankelijk, zullen behoorlijk van muilkorven voorzien zijn, of zoo vastgemaakt of opgesloten, dat voor den binnentredende geen gevaar besta van gebeten te worden.

Art. 5. Alle honden, welke met of zonder geleide in strijd met de voorschriften, in de vorige artikelen bevat, worden gevonden, zullen door de beambten van politie of andere daartoe door den Burgemeester aan te stellen en te beëedigen personen worden opgevangen, of, indien het opvangen ondoenlijk is, worden afgemaakt.

Art. 6. De opgevangen honden zullen in bewaring gehouden worden, gedurende vijf volle dagen, binnen welken tijd zij door de eigenaars of houders zullen kunnen teruggevraagd worden; zij zullen hun worden teruggegeven tegen betaling van *vijftig cent* voor elken dag der bewaring.

Na vijf dagen kunnen de opgevangen honden worden afgemaakt.

Art. 7. Honden, welke verdacht worden dol te zijn, worden niet aan de eigenaars of houders teruggeven op den voet, in het voorgaand artikel omschreven.

Deze kunnen alleen verkrijgen, dat deze dieren ten hunnen koste worden verpleegd, ter plaatse door Burgemeester en Wethouders aan te wijzen.

Art. 8. Alle honden of andere dieren, door een dollen of verdachten hond gebeten, zullen, wanneer zij op straten, wegen of openbare plaatsen gevonden worden, onmiddellijk door de beambten der politie of andere daartoe door den Burgemeester aan te stellen en te beëedigen personen worden opgevangen, of bij ondoenlijkheid van dien, worden afgemaakt.

Wanneer zij opgevangen zijn, zullen zij ter plaatse, in het vorige artikel bedoeld, afzonderlijk worden opgesloten en verpleegd, ten koste van de eigenaars of houders.

Art. 9. De eigenaars of houders van honden of andere dieren, welke door een dollen of van dolheid verdachten hond gebeten zijn, zullen terstond daarvan aangifte doen aan de directie van politie.

Art. 10. Zij zullen ook die gebeten honden of andere dieren, op de eerste aanvrage, aan de beambten van politie of andere daartoe door den Burgemeester aan te stellen en te beëedigen personen, overgeven, ten einde daarmede gehandeld worde overeenkomstig den inhoud van art. 8.

Art. 11. De honden of andere dieren, in de vier voorgaande artikelen vermeld, zullen niet aan de eigenaars of houders worden teruggeven dan na opzettelijk onderzoek van een veearts en op schriftelijk bewijs, dat alle gevaar wordt geacht geweken te zijn.

Art. 12. Indien de eigenaars of houders de honden of andere dieren, waarvan in de artikelen 7, 8, 9, 10 en 11 gesproken wordt, niet ten hunnen koste doen verplegen, zullen deze honden of andere dieren dadelijk worden afgemaakt, of wel, wanneer die nuttig wordt geoordeeld, gedurende eenigen tijd, ten koste der stad, worden verpleegd en daarna afgemaakt; doch in geen geval aan de eigenaars worden teruggegeven.

Art. 13. De honden, voor of onder voertuigen gespannen, zullen van geen muilkorf behoeven voorzien te zijn.

Art. 14. Het tergen, baldadig aanhitsen en mishandelen van honden is verboden.

Art. 15. De overtredingen van art. 1, 3, 4, 9, 10 en 14 van dit reglement, alsmede van de verordening, ingevolge art. 2 te maken, zullen gestraft worden met eene geldboete van *één* tot *twaalf gulden* en eene gevangenis van *één* tot *drie dagen*, te zamen of afzonderlijk.

Art. 16. Voor het geval niemand als eigenaar van eenen in het huisgezin te huis behoorenden hond is aan te wijzen, of een persoon, beneden de 16 jaren oud, als eigenaar of houder wordt opgegeven, zal het hoofd des huisgezins voor den eigenaar of houder van den hond worden gehouden.

Art. 17. Bij de invoering van dit reglement worden alle vroegere verordeningen betrekkelijk de politie op de honden afgeschaft.

Art. 18. Deze verordening treedt in werking op den veertienden dag na dien, waarop zij is afgekondigd.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van den Raad der stad Utrecht, den 28 Julij 1853.

De Burgemeester
(*get.*) N. P. J. KIEN.
De Secretaris
(*get.*) H. G. RÖMER.

Zijnde deze Verordening aan de Gedeputeerde Staten van Utrecht, volgens hun berigt van den 4/18 Augustus 1853, n°. 23, in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afgekondiging geschied, waar het behoort, den 18. Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
N. P. J. KIEN.
Ter ordonnantie van Dezelven,
H. G. RÖMER.

Zitting van den stedelijken Raad
van Donderdag 25 Augustus.

Tegenwoordig zijn 17 leden. Afwezig de heeren *Bosch v. Drakestein*, *Ackersdijck*, *v. Asch v. Wijck*, *v. Dielen*, *de Vos*, *Bake*, *v. Reede v. Oudtshoorn*, *Karsten*, *v. Hengst*, *Hinlòpen* en *v. d. Heuvel*.

Achtereenvolgens besluit de Raad voor informatie aantenemen:

1°. De mededeeling van den Voorzitter, dat de Koning te kennen heeft gegeven, met genoegen te zullen gebruik maken van den maaltijd, aan Zijne Majesteit door dezen Raad aangeboden op den 15. Sept. e.k.

2°. Eene resolutie van B. en W., waarbij in den Raad wordt overgebragt het kon. besl. van 25 Julij 1853, n°. 40, houdende verdaging der beslissing omtrent het besluit van den Raad tot invoering eener belasting op de honden.

3°. Eene missive van B. en W., waarbij aan den Raad wordt berigt, dat de rekening van den Schuttersraad over 1852 door Ged. Staten is goedgekeurd.

4°. Eene resolutie van B. en W., waarbij in den Raad wordt overgebragt een kon. besl. van 29 Julij 1853, n°. 94, houdende vaststelling der tractementen van de burgemeesters, wethouders en secretarissen in de provincie Utrecht, met extract van eenen staat voor zooveel aangaat deze stad.

De Burgemeester brengt ter tafel de conceptbegrooting voor 1854, en stelt voor dit stuk ter secretarie neder te leggen, en middelerwijl afdrukken er van aan de leden te doen toekomen, om de beraadslagingen er over nader te bepalen.

Door den heer *Voorduin* wordt voorgesteld, om dit stuk, even als in vorige jaren, in handen eener speciale Comm. te stellen.

Door den Voorzitter wordt aangemerkt, dat het stuk reeds door de financiële Comm. is nagezien, en dat overigens de begrooting in denzelfden vorm is en vele van dezelfde posten en cijfers bevatte als die van dit loopende jaar, waarom Spr. meende, dat eene toezending van afdrukken aan de leden voorloopig voldoende was.

De heer *Voorduin* ontwikkelt breeder zijn gevoelen, waarop nog door de heeren *v. Ittersum*, *Both Hendriksen*, *Verloren* en *Schuller* voor dit voorstel het woord wordt gevoerd.

De Burgem. brengt daarop zijn voorstel in omvraag, dat met 10 tegen 6 stemmen wordt aangenomen. Tegen de heeren *v. Cleeff*, *Boer*, *Schuurman*, *Jongeneel*, *Voorduin* en *Schuller*. — (De heer *Voswinkel Dorselen* was bij deze stemming niet tegenwoordig.)

De Burgem. doet mededeeling dat is ingekomen de Conceptbegrooting voor de Schutterij, welke ook door de vaste Comm. van financien is gezien. — Ter Secretarie en de beraadslaging tijdens die over de Stedel. begrooting zelve.

De Burg. berigt, dat zijn ingekomen de geloofsbrieven van de meeste der op 19 Julij jl. benoemde leden van den Raad, en geeft in overweging of men thans niet zal overgaan tot het onderzoek.

De heer *v. Cleeff* vindt er moeijelijkheid in, om de aanwezige leden, die nog zitting in den Raad hebben, te laten oordeelen over de geloofsbrieven van leden die den toekomstigen raad uitmaken. Hij vindt er nog al bezwaar in, om dit onderzoek voor den 1. Dingsdag in Sept. in te stellen.

De Voorzitter merkt op, 1°. dat dit op andere plaatsen even zoo is geschied, 2°. dat het bij de wet niet wordt verboden, en naar het gevoelen van den Min. v. Binn. Zak. in bijzondere omstandigheden geoorloofd is, en 3°. dat de nuttige strekking er van niet kan worden ontkend, daar men anders gevaar loopt, bij de verwachte komst van Z. M. geen voltalligen Raad te bezitten. Het spreekt van zelve, dat de Raadsleden bij de behandeling hunner eigene geloofsbrieven afwezig moeten zijn.

De heer *Walland* heeft ook bezwaren tegen het door den Voorzitter voorgestelde. Om den tijd te bekorten zal Spr. echter die bezwaren niet ontwikkelen. Er is slechts eene enkele omstandigheid, namentlijk de komst des Konings in deze stad, welke het wenschelijk maakt, dat de Raad alsdan voltallig zij; en het is dan ook slechts in dit buitengewone geval, met opoffering zijner eigene zienswijze, en met de verkregen zekerheid, blijkbaar uit het uitgedrukte gevoelen op dit punt van den Minister van Binn. Zaken, dat deze beslissing van den Raad niet zal vernietigd worden, dat Spr. niet tegen het voorstel zal stemmen.

De heer *Schuller* wenscht, dat dit besluit zonder consequentie voor het vervolg mag worden genomen.

De Burgem. zegt dat hierdoor geen beginsel wordt uitgemaakt; het is slechts een besluit voor den tegenwoordigen tijd, dat niets hoegenaamd bindt voor de toekomst. Niets verhindert den Raad later, bij andere omstandigheden, anders te besluiten.

De heer *Schuller* blijft evenwel bij het denkbeeld, dat door dit besluit een antecedent wordt geboren, waarop men zich later kan beroepen. Spr. vond het wenschelijker, dat de Raad een besluit nam, *voor ditmaal*, door eene gewigtige omstandigheid gedrongen, welk een en ander in de notulen kon worden opgeteekend.

Het voorstel des Burgemeesters wordt daarna met 16 tegen 1 stemmen aangenomen. Tegen de heer *M. van Cleeff*. — Het voorstel van den heer *Schuller* zal hierbij worden in acht genomen.

De ingekomen geloofsbrieven worden daarna in handen gesteld van eene Comm., bestaande uit de heeren *v. Beeck Calkoen*, *Walland*, *Voorduin*, *Jongeneel* en *Schuller*, welke haar onderzoek dadelijk instelt.

De Vergad. wordt voor korten tijd geschorst.

Bij de hervatting der werkzaamheden wordt door den heer *v. Beeck Calkoen* rapport namens de Comm. uitgebragt. Het voorstel der Comm. strekt tot toelating van de heeren *v. Dielen*, *v. Asch v. Wijck*, Dr. *Karsten*, *de Vos*, *v. Hoytema*, *Schuurman*, *v. Veersen* en Dr. *Vrolik*, dewijl alle de door die heeren overgelegde stukken in volkomen orde zijn bevonden. — Het voorstel der Comm, wordt zonder omvraag aangenomen, en wordt besloten, dit besluit aan Gedep. Staten op te zenden.

Is ingekomen een adres van den heer jhr. *A. M. C. van Asch van Wijck*, waarbij hij onder aanbod der 3 eerste deelen van zijn werk getiteld »*Archief, enz.*," verzoekt om de vergunning van den Raad te mogen erlangen tot de uitgave van alle charters, op het stedel. archief berustende, en indien de Raad deze belangrijke uitgave even als adressant nuttig mogt achten voor de Geschiedenis, om eene subsidie tot die uitgave van *f* 500.

Wordt besloten het eerste in het archief op te nemen, en vooreerst eene beslissing op het gedane verzoek te laten aanstaan.

Nog is ingekomen een schrijven van het bestuur van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, met staten, rekeningen en voorstellen. Deze stukken zullen ter Secretarie worden nedergelegd, ter inzage der leden, om nader te beslissen, wat naar aanleiding van het daarin voorkomende zou moeten gedaan worden.

De stukken, heden aan de orde gesteld, worden, aangezien de Raad zoo weinig voltallig is, ter behandeling in eene volgende zitting, verschoven.

De Comm., in wier handen is gesteld de Stedel. rekening en verantwoording over 1852, doet verslag bij monde van den heer *Schuller*. De Comm. stelt eenige weinige veranderingen ter inachtneming bij eene volgende rek. voor, en wenscht op andere posten nadere toelichting. Zij stelt overigens voor het stuk

goed te keuren onder dankzegging aan Burg. en Weth. en aan den Ontvanger voor de goede administratie. — Ter Secretarie, en de behandeling zoo mogelijk in de eerstvolgende vergadering.

De zitting wordt daarna gesloten.

In ons vorig verslag van den Gemeenteraad is opgegeven, dat de heer *Schuller* afwezig was; later in de vergadering gekomen, heeft ZijnEd. echter de zitting met gesloten deuren bijgewoond.

's GRAVENHAGE 25 Augustus.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden, heeft de Voorzitter berigt dat door de afdeelingen benoemd zijn:

tot hare voorzitters, de heeren: *Cost Jordens*, *Borski*, *van Beeck Vollenhoven* en *Blankenheijm*;

tot hare onder-voorzitters, de heeren: *van Eijsinga*, *Insinger*, *van Nispen van Pannerden* en *van Rijckevorsel*.

In deze zitting is ingekomen het op gisteren door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerp regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, dat naar de afdeelingen is verzonden om aldaar te worden onderzocht.

De commissie van rapporteurs voor de wets-ontwerpen: tot naturalisatie van zeven en veertig personen;

tot het openen van een nieuwen termijn voor de formaliteiten bedoeld bij art. 9 der wet van 28 Julij 1852;

tot verlenging van den termijn bedoeld bij art. 293 der gemeentewet, en

tot verzekering der uitvoering van voorschriften van sommige plaatselijke verordeningen;

hebben hare verslagen ter tafel gebragt.

De Kamer heeft beslist dat over die wets-ontwerpen achtereenvolgens op aanstaanden Maandag, aan te vangen om één ure, zal beraadslaagd worden.

Heden is de beraadslaging van het ontwerp tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen in de Tweede Kamer voortgezet, en wel over art. 9.

De heeren *v. Hoëvell* en *v. Akerlaken* hebben eenige inlichting omtrent dit art., en wel betreffende de uitvoering der wet, gevraagd, waarop de minister van Justitie heeft geantwoord, dat het moeijelijk is, te bepalen, wat bij de toepassing en uitvoering in aanmerking zal moeten komen; dat hij echter zich overtuigd houdt, dat geen officier van Justitie eene vervolging zal instellen, dan wanneer het blijkt, dat de overtreding *opzettelijk* is begaan. Het O. Ministerie handelt bij vervolgingen van dergelijken aard altijd met de grootste voorzigtigheid.

De heer *v. Hoëvell* dankt den minister voor deze inlichtingen, en daarop is het art. *aangenomen* met 36 tegen 28 st. *Tegen* hebben gestemd de heeren *de Man*, *Jespers*, *Westerhoff*, *Meeussen*, *v. Hoëvell*, *Reinders*, *Dommer*, *v. Wintershoven*, *Strens*, *de Poorter*, *Luyben*, *Zijlker*, *ten Cate*, *v. d. Heuvel*, *Hugenholtz*, *v. Eck*, *de Lom*, *Hengst*, *v. Bosse*, *v. Nispen*, *Bots*, *Beens* en *Thorbecke*.

Bij art. 10 heeft de heer *Godefroi* het amendement toegelicht, dat door hem en de heeren *v. Rappard* en *Elout* is voorgesteld, strekkende om de laatste zinsnede van het art. te doen vervallen, inhoudende: „Geene vervolging kan door de officieren van Justitie worden ingesteld, dan op magtiging van den proc. generaal, onder wiens bevelen zij staan." Men grondde dit amend. hierop, dat het niet wenschelijk was, dat het toezigt over de regtsbedeeling, bij art. 73 der wet op de Regt. Org. en art. 31 van het Wetb. van Strafv. vastgesteld, in het geval van de thans aanhangige wet verzwakt zou worden. — Na eenige woordenwisseling is, op voorstel van den minister van Justitie, het amend. derwijze veranderd, dat achter de laatste zinsnede zullen volgen de woorden: „of op last der regters, in de gevallen, voorzien bij art. 31 van het Wetb. van Strafv. en art. 73 der wet op de Regt Org." — Dit amend. is *aangenomen* met 39 tegen 24 stemmen.

Art. 10 is alzoo gewijzigd *aangenomen*, met 38 tegen 25 stemmen. *Tegen:* de heeren *Beens*, *Storm*, *de Man*, *Westerhoff*, *Meeussen*, *v. Hoëvell*, *Reinders*, *Dommer*, *v. Wintershoven*, *Strens*, *Sloet*, *Thorbecke*, *de Poorter*, *Luyben*, *Zijlker*, *ten Cate*, *v. d. Heuvel*, *Hugenholtz*, *v. Eck*, *de Lom*, *Hengst*, *v. Bosse*, *v. Nispen* en *Bots*.

Art. 11 geeft tot geene discussie aanleiding en wordt met 40 tegen 23 stemmen aangenomen. — *Tegen* de heeren *v. Nispen*, *Bots*, *Beens*, *Strens*, *Jespers*, *Westerhoff*, *Meeussen*, *v. Hoëvell*, *Dommer*, *v. Wintershoven*, *Storm*, *Sloet*, *Thorbecke*, *de Poorter*, *Luyben*, *Zylker*, *ten Cate*, *v. d. Heuvel*, *Hugenholtz*, *v. Eck*, *de Lom* en *Hengst*.

De *minister van Justitie* brengt eene wijziging in artikel 12, hiertoe strekkende om de woorden: of de beklaagde het verlangt" te doen wegvallen. — De heer *van Hoëvell* meent, dat dan wel de geheele eerste alinea kan wegvallen. De regter kan toch, als hij het raadzaam oordeelt, eene zaak met geslotene deuren doen behandelen. — De heer *Godefroi* ondersteunt dat gevoelen. — De *minister* kan zich met die meening vereenigen, zoodat het artikel alleen uit de laatste alinea zal bestaan. — In omvrage gebragt, wordt het aldus gewijzigd artikel *verworpen* met 41 tegen 24 stemmen.

Bij art. 13 (nu 12) heeft de heer *v. Rappard* het door hem, met de heeren *Godefroi* en *Elout*, voorgestelde amend. toegelicht, en daarbij doen uitkomen den hoogst gebrekkigen toestand der bestaande strafwetgeving. Dit is niet slechts met het Wetboek van Strafregt het geval, maar ook met een aantal andere wetten, bepaaldelijk ook met de nieuwe wet op de jagt en visscherij, wier toepassing zoo veel te doen geeft aan de Regtbanken, aan de Hoven en den H. Raad. Het gebrek der wetgeving heeft dan ook ten gevolge, dat in de meeste gevallen de hoegrootheid der straf niet door den regter zelven, maar door den Koning, na den minister van Justitie te hebben gehoord, wordt bepaald. In de meeste gevallen is weinig aan het arbitrium judicis overgelaten. — De heer *v. d. Brugghen* beaamt deze opmerkingen, omtrent het onvolledige en gebrekkige der Jagtwet, en verklaart, dat ditzelfde ook in volle mate geldt ten aanzien van de Kieswet. Hij wijst daarbij op de vele misbruiken, die gaandeweg van het kiesregt gemaakt worden, en deelt in de bezwaren, die tegen het aanhangige art. geopperd zijn. — De heer *de Kempenaer* keurt het amend. mede goed. Insgelijks de heer *v. Goltstein*, welke den wensch uit, dat het nieuwe, nog niet in werking zijnde Wetb. van Strafregt spoedig aan eene nadere herziening onderworpen zal worden, uithoofde van de groote behoefte, die bestaat, om eindelijk een nieuw nederlandsch Strafwetboek te hebben. De spreker vindt echter de in het art. voorgestelde straf van 1 maand tot 2 jaren veel te zwaar, en stelt voor eene gevangenisstraf van ten hoogste 2 maanden.

Na eenige woordenwisseling is dit amend. van den heer *v. Goltstein* verworpen met 48 tegen 20 st., en dat van den heer *v. Rappard* c. s. aangenomen met 41 tegen 27 st.

Het art. zelf wordt *aangenomen* met 43 tegen 25 stemmen. *Tegen* de heeren: *v. d. Heuvel*, *Hugenholtz*, *v. Eck*, *de Lom*, *Hengst*, *v. Nispen*, *Botz*, *Beens*, *Storm*, *Jespers*, *de Man*, *Westerhoff*, *Meeussen*, *van Hoëvell*, *Reinders*, *Dommer*, *v. Wintenshoven*, *Strens*, *Sloet*, *Thorbecke*, *Storm v. 's Grav.*, *de Poorter*, *Luyben*, *Zylker* en *ten Cate*.

Bij art. 13 (vroeger 14) is door de heeren *Elout*, *v. Rappard* en *Godefroi* een amend. voorgesteld, inhoudende de bijvoeging: „De vervolging wegens overtredingen van deze wet verjaart door verloop van twee jaren." — De minister verklaart, dat de Regering niets tegen dit amend. heeft, en hetzelve is daarop aangenomen met 23 tegen 14 st. Daarna is het art. zelf aangenomen met 45 tegen 23 st.

Art. 14 (vroeger 15) bepaalt: „Bij het in werking komen dezer wet zijn, behoudens de bepalingen der wetten en reglementen, bedoeld in art. 167 der Grwt., afgeschaft de wet van 18 Germinal jaar 10, en alle andere met de tegenwoordige wet strijdige bepalingen." Nadat de minister op eene vraag van den heer *Elout* geantwoord had, is het art. aangenomen met 43 tegen 25 st.

Hierna is beraadslaagd over de considerans der wet. De heer *v. Voorst* stelt voor, die aldus te veranderen: „Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is, eenige bepalingen vasttestellen, tot uitvoering van het 6de hoofdstuk der Grwt., zoo is het" — enz. Hij acht deze verandering wenschelijk, om aan deze wet te ontnemen alles wat haar kan doen voorkomen als eene gelegenheids-wet, en haar eerder te doen beschouwen als een uitvloeisel der Grwt. — De considerans, zoo als zij oorspronkelijk is voorgedragen, wordt echter zonder stemming goedgekeurd.

Daarna is het ontwerp in zijn geheel in stemming gebragt, en *aangenomen* met 41 tegen 27 st.

Voor hebben gestemd de heeren: *v. Rappard*, *Sander*, *Sleeswijk-Veening*, *Stolte*, *v. d. Poel*, *v. Lijnden*, *Godefroi*, *Schimmelpenninck v. d. Oije*, *Bieruma Oosting*, *v. Voorst*, *v. Reede v. Oudtshoorn*, *de Kempenaer*, *v. Franck*, *Donker*, *v. Akerlaken*, *Hoekwater*, *v. d. Brugghen*, *Boeije*, *Wintgens*, *Dirks*, *v. Goltstein*, *v. Lennep*, *Baud*, *v. Asch v. Wijck*, *Groen*, *Hoffman*, *Mackay*, *Rochussen*, *v. Heiden-Reinestein*, *Slicher*, *v. Foreest*, *Gevers*, *de Brauw*, *v. Deinse*, *Rijk*, *Schimmelpenninck*, *Engelen*, *Taets*, *Bosscha*, *Elout* en *Boreel*.

Tegen: de heeren *Luyben*, *Zijlker*, *ten Cate*, *v. d. Heuvel*, *v. d. Veen*, *Hugenholtz*, *v. Eck*, *de Lom de Berg*, *Hengst*, *v. Bosse*, *v. Nispen*, *Bots*, *Beens*, *Storm*, *Jespers*, *de Man*, *Westerhoff*, *Meeussen*, *v. Hoëvell*, *Reinders*, *Dommer*, *v. Wintershoven*, *Strens*, *Sloet*, *Thorbecke*, *Storm v. 's Gravesande* en *de Poorter*.

De Kamer is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Het thans bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen wetsontwerp *tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen*, luidt als volgt:

„WIJ WILLEM III, ENZ.

„Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

„Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is eenige wettelijke bepalingen vast te stellen ter uitvoering van onderscheidene voorschriften van het VIde hoofdstuk der Grondwet en ter vervanging van op dit ontwerp bestaande verordeningen, opdat wij gelijke bescherming aan alle kerkgenootschappen in het Rijk kunnen verleenen, en waken, dat zij zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat;

„Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

„Art. 1. Aan alle kerkgenootschappen is en blijft de volkomene vrijheid verzekerd alles, wat hunne godsdienst en de uitoefening daarvan in hunnen eigen boezem betreft, te regelen.

„De bepalingen, betreffende de inrigting en het bestuur, worden voor zoo veel zij niet reeds aan ons bekend zijn gemaakt, binnen eene maand na de afkondiging dezer wet, door de bestuurders of hoofden der kerkgenootschappen aan Ons medegedeeld. Nieuw te maken bepalingen worden mede vóór of bij het in werking brengen daarvan, op gelijke wijze ter Onzer kennis gebragt.

„Voor zoo veel er zich onder de bepalingen, bij dit artikel bedoeld, eenige bevindt, welke de medewerking van het Staatsgezag vereischt wordt die medewerking niet verleend, ten zij de bepaling door Ons is goedgekeurd.

„Art. 2. Vreemdelingen aanvaarden geene kerkelijke bediening, dan na daartoe Onze toestemming te hebben verkregen.

„Alleen in het belang der openbare orde en rust kan die toestemming geweigerd worden.

„Art. 3. De titulaturen in de kerkgenootschappen aan de bedienaren der openbare godsdienst toegekend, geven, noch ten opzigte van het wereldlijk gezag, noch ten opzigte van andere kerkgenootschappen, eenige aanspraak, rang of voorregt.

„In de aanraking met het wereldlijk gezag worden die titulaturen alleen gebezigd met vermelding van den geslachtsnaam der titularissen.

„Art. 4. De ter aanwijzing van kerkelijk gebied door kerkgenootschappen gebezigde namen van provincien of gemeenten worden slechts als van kerkelijken aard beschouwd en hebben geen verder gevolg.

„Art. 5. Synodale vergaderingen en hoofden, die kerkgenootschappen vertegenwoordigen of besturen, behoeven Onze goedkeuring op de plaats van vestiging.

„Voor zooveel deze goedkeuring bij de afkondiging dezer wet nog niet is verleend, wordt, na met hen gehouden overleg, door Ons, den Raad van State gehoord, over de geschiktheid der aangewezene vestigingsplaats uitspraak gedaan.

„Alleen in het belang der openbare orde en rust en bij een met redenen omkleed en openbaar gemaakt besluit kan eene aangewezen vestigingsplaats als zoodanig door Ons ongeschikt worden verklaard.

„Art. 6. De bedienaren der openbare godsdienst dragen het gewaad voor kerkelijke plegtigheden, of bij de uitoefening van de openbare godsdienst in hun kerkgenootschap gebruikelijk, niet dan binnen gebouwen en besloten plaatsen, of daar waar de openbare godsdienst-oefening, naar het 2de lid van art. 167 der Grondwet, is toegelaten.

„Art. 7. Elke oprigting of inrigting van een gebouw tot uitoefening van de openbare godsdienst, binnen den afstand van twee honderd ellen van eene bestaande kerk, vereischt in het belang der openbare orde een onderzoek omtrent de plaats van vestiging.

„Vóór dat de oprigting of inrigting wordt toegelaten, wordt daaromtrent door het gemeente-bestuur beslist. Deze beslissing is vatbaar voor een beroep op gedeputeerde Staten, en bij bezwaar ook tegen de beslissing van deze, wordt hunne uitspraak aan onze eindbeslissing onderworpen. Het besluit, door ons te nemen na den Raad van State te hebben gehoord, wordt met redenen omkleed en openbaar gemaakt.

„Wanneer de oprigting of inrigting zonder verlof heeft plaats gehad, wordt het gebouw gesloten.

„Art. 8. Het klokkengelui tot viering van kerkelijke plegtigheden of om de ingezetenen tot de godsdienst-oefening op te roepen, kan in gemeenten waar kerken van meer dan één kerkgenootschap zijn, in het belang der openbare orde en rust door onzen Commissaris in de provincie worden verboden.

„Klokkengelui tot andere einden heeft geen plaats dan met vergunning der plaatselijke politie.

„Art. 9. Hij, die aan deze wet niet voldoet, hare voorschriften overtreedt, of elders, dan art. 167 der Grondwet toelaat, de openbare godsdienst uitoefent, wordt verklaard: *„in strijd met de wet te hebben gehandeld"* en veroordeeld in de kosten.

„Art. 10. De officieren van justitie bij de arrondissements-regtbanken eischen, overeenkomstig met de bepalingen van art. 854 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, voor de regtbank, ter burgerlijke teregtzitting, de toepassing van het voorgaand artikel.

„Geene vervolging kan door hen worden ingesteld dan op magtiging van den procureur-generaal, onder wiens bevelen zij staan, of op last des regters, in de gevallen, voorzien bij art. 31 van het Wetboek van Strafvordering en art. 73 van de wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie.

„Art. 11. Van het vonnis wordt appel, van het arrest cassatie toegelaten.

„Art. 12. Die, na eenmaal ter zake van overtreding dezer wet te zijn veroordeeld, zich aan herhaling daarvan schuldig maakt, wordt gestraft met schorsing in de uitoefening zijner burgerschaps-regten voor den tijd van drie tot tien jaren, en met gevangenis van eene maand tot twee jaren, te zamen of afzonderlijk.

„Art. 13. De regtsgedingen, krachtens het voorgaand artikel ter zake van herhaalde overtreding gevoerd, worden op de gewone wijze voor den gewonen strafregter behandeld.

„De vervolging wegens overtredingen van deze wet verjaart door verloop van twee jaren.

„Art. 14. Bij het in werking komen dezer wet zijn, behoudens de bepalingen der wetten en reglementen bedoeld in art. 167 der Grondwet, afgeschaft de wet van 18 Germinal jaar X en alle andere met de tegenwoordige wet strijdige bepalingen.

„Lasten en bevelen, enz."

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.